

Ispit iz predmeta Operativni sistemi 1

Ime i prezime: _____

Broj indeksa: _____ Broj poena: _____/30

Ispit traje 1,5 sat. Nije dozvoljeno korišćenje literature.

1.(3) Objasniti zašto je i kako uvođenje magnetnih diskova bilo od ključnog značaja kod prelaska sa paketnih sistema na sisteme sa multiprogramiranjem.

Odgovor:

2.(3) Objasniti kako se međusobno isključenje kritičnih sekcija jezgra operativnog sistema može obezbediti kod jednosprocesorskih, a kako kod višeprocesorskih sistema.

Odgovor:

3.(3) Korišćenjem standardnih sistemskih poziva `fork()` i `wait()` napisati C program koji kreira tačno N procesa svoje dece, gde je N parametar programa, a potom čeka da se sva deca završe. Procesi-deca samo ispišu neku poruku na standardni izlaz i potom se završavaju.

Rešenje:

4.(3) Korišćenjem standardnih brojačkih semafora napisati kod za sinhronizaciju proizvođača i potrošača sa neograničenim baferom. (Kod za smeštanje i uzimanje elemenata ne treba pisati, već samo naznačiti njegovo mesto.)

Rešenje:

5.(3) Ukratko objasniti osnovnu razliku između tehnika dinamičkog učitavanja (*dynamic loading*) i preklopa (*overlays*).

Odgovor:

6.(3) Šta je eksterna fragmentacija kod alokacije memorije? Da li je ona moguća kod segmentno-stranične alokacije memorije?

Odgovor:

7.(3) U nekom sistemu sa straničnom organizacijom virtuelne memorije virtuelna i fizička adresa su 32-bitne, adresibilna jedinica je bajt, a stranica je veličine 64 KB. PMT je organizovana u dva nivoa i jedan ulaz u PMT oba nivoa zauzima po jednu 32-bitnu reč. PMT oba nivoa su iste veličine. Koliko ukupno zauzimaju PMT za proces koji je alocirao samo svoju prvu i poslednju stranicu?

Rešenje:

8.(3) Ukratko objasniti tehniku *spooling*.

Odgovor:

9.(3) Dati procenu kompleksnosti u najgorem slučaju sledećih operacija sa direktorijumom u odnosu na broj postojećih fajlova n u direktorijumu, za navedene implementacije direktorijuma.

	<i>Hash</i> tabela sa jednostruko ulančanim listama za rešavanje kolizija	Dvostruko ulančana lista sa pokazivačima na glavu i rep liste
Pronalaženje ulaza sa datim imenom		
Brisanje pronađenog ulaza (ne računajući pronalaženje po imenu)		

10.(3) Koliko pristupa blokovima na disku treba izvršiti za pristup n -tom logičkom bloku sadržaja fajla ako je alokacija fajla a) indeksna, pri čemu je indeks fajla uvek u dva nivoa, a na blok sa indeksom prvog nivoa ukazuje polje u FCB, b) FAT, pri čemu je cela FAT u memoriji? FCB fajla je u memoriji.

Odgovor: a) _____ b) _____